

Asettamispäätös

Asia- ja asiakirjanumero:

11.9.2025

VN/26192/2025

VN/26192/2025-TEM-2

Asettamispäätös: selvityshanke maahantulovaiheen viranomaisasioinnin sujuvoittamiseksi

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa tällä päätöksellä hankkeen, jossa selvitetään työperusteisten maahanmuuttajien maahantulovaiheen viranomaisasioinnin sujuvoittamista. Selvityksen tuloksena tuotetaan raportti jo tehtyjen ja käynnissä olevien valmisteluiden tilannekuvasta ja mahdollisista etenemisvaihtoehdoista asioinnin sujuvoittamiseksi alustavine vaikutus- ja kustannusarvioineen.

Toimikausi

11.9.2025-31.5.2026

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan työperusteinen maahanmuutto on Suomen talouskasvun ja palvelujen turvaamisen kannalta erittäin tärkeää. Työperusteinen maahanmuutto on osa hallituksen työllisyystavoitteen saavuttamista, ja osaajapulaan vastataan panostamalla kansainväliseen rekrytointiin, vahvistaen samalla edellytyksiä talouden kasvuun. Työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton toimet on hallitusohjelman pohjalta koottu Talent Boost -toimenpideohjelmaksi vuosille 2023–2027¹. Ohjelmassa on useita kirjauksia liittyen viranomais- ja pankkiasioinnin sujuvuuteen maahantulovaiheessa.

Lisäksi hallitus linjasi osana huhtikuussa 2025 päätettyjä kasvutoimia², että ”vahvistetaan Suomen houkuttelevuutta korkean tuottavuuden tehtävissä toimivien kansainvälisten osaajien silmissä ja sujuvoitetaan edelleen erityisesti asiantuntijoiden maahanmuuton prosesseja. Tavoitteena on yhden luukun periaate. Edistetään sujuvaa maahanmuuton kokonaisprosessia, joka sisältää

¹ <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165274>

²

<https://valtioneuvosto.fi/documents/194055633/200124281/Puoliv%C3%A4liriihen+kasvutoimet+23.04.2025.pdf/be2b5e49-f15a-31b4-b761-04d8be2ad5f5/Puoliv%C3%A4liriihen+kasvutoimet+23.04.2025.pdf?t=1745431798168>

myös ensitunnistautumisen ulkomailla, henkilökorttien saamisen, pankkitilien avaamisen sekä kotikuntarekisteröinnin.”

Asiointipolun kehittämiseen on sekä kuluvalle että edellisellä hallituskaudella liittynyt erilaista valmistelutyötä, jonka vaiheet, tulokset ja mahdollinen vaikuttavuustieto on tarkoitus kerätä tämän hankkeen raporttiin. Asiointia on kehitetty sekä valtion että kuntien palveluiden osalta, huomioiden sekä sähköiset että fyysiset palvelukanavat.

Tehtävät

Hankkeessa selvitetään työperusteisten maahanmuuttajien maahantulovaiheen viranomaisasioinnin sujuvoittamista. Maahantulovaiheella tarkoitetaan prosessia, joka käynnistyy jo lähtömaassa kansainvälisen osaajan kiinnostuessa Suomessa työskentelystä ja etenee rekrytoinnin kautta oleskeluluvan saamiseen ja Suomeen muuttoon. Selvitys kattaa myös ensi vaiheen asettautumiseen välittömästi liittyvät palvelut. Oleskelulupamenettelyn kehittämistä ei sellaisenaan käsitellä tässä hankkeessa, koska tälle teemalle on asetettu erillinen poikkihallinnollinen ohjausryhmä. Hankkeessa voidaan kuitenkin käsitellä oleskelulupamenettelyn ja esimerkiksi siihen liittyvän tunnistautumisen yhteyksiä luvanhakijan muuhun viranomaisasiointiin.

Selvityksen tavoitteena on toteuttaa hallituksen keväällä 2025 kasvutoimena linjaamaa toimeksiantoa, eli se kattaa teemoina linjauksessa mainitut ensitunnistautumisen ulkomailla, henkilökorttien saamisen ja kotikuntarekisteröinnin. Peruspankkipalveluiden (ml. verkkopankkitunnukset) saatavuuden osalta on jo käynnissä oma hankkeensa valtiovarainministeriön johdolla³, joten palveluiden saatavuutta ei käsitellä sellaisenaan tässä hankkeessa. Hankkeen näkökulmana ovat yksittäisten palveluiden ohella sujuvat siirtymät palvelusta toiseen ja tavoitteena on tunnistaa, mitä ns. yhden luukun malli voisi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä tarkoittaa. Selvitys keskittyy työperusteisiin maahantulijoihin, mutta monet mahdollisista toimenpiteistä ovat luonteeltaan yleisempiä ja siten sovellettavissa laajempaan maahantulijoiden joukkoon. Toisaalta voidaan pohtia sellaisia toimia, joita olisi mahdollista ja perusteltua rajata vain hallituksen kevään 2025 linjauksessa viittaamiin korkeasti koulutettuihin erityisasiantuntijoihin.

Selvityksen tuloksena tuotetaan raportti jo tehtyjen ja käynnissä olevien asiointien sujuvuuteen liittyvien valmisteluiden tilannekuvasta ja suhteesta toisiinsa. Lisäksi raportissa selvitetään etenemisvaihtoehdot asiointien sujuvoittamiseksi alustavine vaikutus- ja kustannusarvioineen. Hankkeessa ei tehdä säädösvalmistelua, vaan kartoitetaan vaihtoehtoja poliittisen päätöksenteon tueksi liittyen mahdolliseen tulevaan säädösvalmisteluun. Lisäksi tullaan lisäämään hallinnonalojen operatiivista yhteistyötä asiointipolun kehittämiseksi ja tunnistamaan sellaisia matalan kynnyksen kehittämiselementtejä, jotka eivät vaadi säädösmuutoksia tai julkista lisärahoitusta.

Organisointi

Hankkeen työryhmän puheenjohtajana toimii työ- ja elinkeinoministeriön hallitusneuvos Katri Niskanen sekä varapuheenjohtajana ja sihteerinä työ- ja elinkeinoministeriön erityisasiantuntija Martta Valanta. Työ- ja elinkeinoministeriö toimii poikkihallinnollisessa hankkeessa koordinoivana tahona sekä raportin pääasiallisena kirjoittajana ja kokoajana. Muut työryhmän jäsenet tuovat

³ <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM145:00/2024>

hankkeeseen oman sektorinsa asiantuntemusta asioiden sujuvoittamisen teemassa. Kunkin työryhmän jäsenen tehtävänä on kuvata jo tehtyjä tai käynnistettyjä toimenpiteitä omalla sektorillaan sekä työryhmän yhteistyössä arvioida jatkovaihtoehtojen kustannuksia ja vaikutuksia.

Työryhmän kokoonpano:

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- opetusneuvos Jukka Haapamäki

Sisäministeriö

- erityisasiantuntija Pekka Lindroos
- neuvotteleva virkamies Harri Sivula (varajäsen)

Valtiovarainministeriö

- tietohallintoneuvos Jukka Erkkilä

Ulkoministeriö

- tiiminvetäjä Eili Andersson

Digi- ja väestötietovirasto

- yksikönjohtaja Maisa Gynther
- johtava asiantuntija Tom Marsti (varajäsen)

Maahanmuuttovirasto

- asiakkuusasiantuntija Harry Berg

Poliisihallitus

- poliisitarkastaja Janne Lepsu

Verohallinto

- asiakkuusvastaava Maija Silpola
- asiakkuusvastaava Tuula Pursiainen (varajäsen)

Business Finland

- Business Development Manager, Work in Finland Joonas Halla
- Global Mobility & Startup Manager Annamari Soikkeli (varajäsen)

KEHA-keskus

- ryhmäpäällikkö Jannika Saario
- johtava kehittämisasiantuntija Vera Vikström (varajäsen)

Hankkeessa kuullaan asiantuntijoita tarpeen mukaan eri viranomaisista ja muista asiointipolun kehittämisen kannalta keskeisistä sidosryhmistä.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmä hoitaa tehtävänsä virkatyönä. Työryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita tai kulukorvauksia.

Sonja Hämäläinen

maahanmuuttojohtaja, yksikön päällikkö

Anna Bruun

neuvotteleva virkamies

Liitteet -

Jakelu Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sisäministeriö
Valtiovarainministeriö
Ulkoministeriö

Digi- ja väestötietovirasto
Maahanmuuttovirasto
Poliisihallitus
Work in Finland/ Business Finland ja KEHA-keskus

Tiedoksi Ministerin erityisavustaja Teresa Salminen
TEM, työvoiman maahanmuutto- ja kotoutumisyksikkö

VN/26192/2025-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: